

Sp. zn. 6/2020/NZ/MSŘ
Č. j. KVOP-37706/2020
Datum 7. září 2020

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA
ministr
Ministerstvo zdravotnictví
Palackého nám. 375/4
128 00 Praha 2

Vážený pane ministře,

dne 19. 5. 2020 proběhla systematická návštěva Psychiatrické nemocnice Bohnice (dále jen jako „nemocnice“). Návštěva byla primárně zaměřena na to, jak epidemie COVID-19 dopadla na péči o pacienty s duševním onemocněním. Z návštěvy byla vypracována zpráva, kterou přikládám k tomuto dopisu. Zprávu jsem zaslala nemocnici a ta se k ní vyjádřila.

Ve zprávě bylo formulováno 6 opatření, z toho 4 se týkala protiepidemických opatření a 2 soukromí pacientů v omezení.

Reakci nemocnice na opatření týkající se protiepidemických opatření považuji za dostatečnou ve smyslu § 21a odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdější předpisů.

Opatření týkající se soukromí pacientů v omezení nepovažuji za dostatečně naplněná, a rozhodla jsem se proto přistoupit k sankci podle § 21a odst. 4 ve spojení s § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a vyzoomět nadřízený úřad. Nadřízeným úřadem ve smyslu uvedeného ustanovení zákona o veřejném ochránci práv je vůči nemocnici Ministerstvo zdravotnictví jakožto zřizovatel nemocnice a ústřední orgán státní správy na úseku poskytování zdravotních služeb.

Nerealizovaná opatření byla formulována následovně:

- Neomezovat pacienta pásy v lůžku na ložnici, kam mají volný přístup jiní pacienti, pokud není zajištěna nepřetržitá osobní přítomnost zdravotníka u omezeného pacienta.
- Zajišťovat vizuální oddělení pacientů v omezení od ostatních pacientů.

Nemocnice k nerealizovaným opatřením uvedla, že se s navrhovanými opatřeními ztotožňuje, nicméně s ohledem na nevyhovující podmínky, množství nemocných a nedostatek personálu je nemůže vždy naplňovat.

Za standard považuji vizuální oddělení pacienta v omezení od zbývajících pacientů a jeho ochranu před ohrožením z jejich strany. Tento standard vyplývá z čl. 1 odst. 13 metodického

doporučení ministerstva¹ i z bodu 3.5 standardu CPT z roku 2017.² Nenaplnění standardu představuje jednak zásah do práva pacienta na důstojnost, kdy je ve zranitelné pozici vystaven pohledu osob nezúčastněných na poskytování zdravotní péče, a jednak může dojít k napadení pacienta v omezení ze strany jiných pacientů.

Na oddělení 27 trvá stav, který byl zjištěn při předchozí návštěvě nemocnice³, kdy pacient omezený uzamčením v místnosti určené k bezpečnému pohybu i fixací kurty může být v místnosti s dalšími pacienty, a to ať už podrobenými omezení, nebo nikoli. Je to dáno kapacitou a řešením oddělení. Personál oddělení popsanou praxi potvrdil s tím, že někdy se jí nelze z objektivních důvodů vyhnout. Z pohledu bezpečnosti a důstojnosti pacienta je to nepřijatelné.

Zdůrazňuji, že příčinu nenaplnění opatření neshledávám na straně zaměstnanců nemocnice, ale v materiálních podmínkách pro poskytování péče. Zdůrazňuji také, že od návštěvy v roce 2018 zařízení vyvinulo výraznou snahu ke zlepšení podmínek pacientů v omezení.

Od vyrozumění ministerstva si slibuji, že ministerstvo spolu s nemocnicí bude hledat způsoby, jak dosáhnout změny materiálních podmínek, které aktuálně vnímám jako limit pro naplnění opatření. Vyrozuměním ministerstva také sleduji podporu změn, které nemocnice v péči o pacienty v akutním stavu realizuje a které dle mého názoru směřují správným směrem. Nepovažuji za přijatelné, aby se metodické doporučení ministerstva o používání omezovacích prostředků nedařilo naplňovat v největší psychiatrické nemocnici v České republice, která se aktivně podílí na reformě psychiatrické péči.

Vážený pane ministře, vyzývám Vás k zajištění realizace uvedených opatření. Vaši reakci očekávám ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Zpráva z návštěvy Dětské psychiatrické kliniky 2. LF UK a FN Motol

1 Metodické doporučení bylo zveřejněno v roce 2018 ve 4. čísle Věstníku Ministerstva zdravotnictví a je dostupné zde http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/vestnik-c4/2018_15323_3810_11.html.

2 EVROPSKÝ VÝBOR PRO ZABRÁNĚNÍ MUČENÍ A NELIDSKÉMU ČI PONIŽUJÍCÍMU ZACHÁZENÍ NEBO TRESTÁNÍ (CPT). Omezovací prostředky v psychiatrických zařízeních pro dospělé (revidované standardy CPT), CPT/Inf(2017)6 [online]. Štrasburk: CPT, 2017 [cit. 23. 7. 2019]. Dostupný z <https://rm.coe.int/16808ef5dd>.

3 Zpráva o návštěvě veřejného ochránce práv v Psychiatrické nemocnici Bohnice (2018), dostupná z https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/PNB_14_18_NZ_zprava.pdf.